

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

Fyrtiofem skolår.

DET ÄR FYRTIOFEM år sedan fröken Hilda Rundblad som en sexton års flicka blef förd af en äldre väninna ner till Klara folkskola och som inledning till hennes tjänstgöring därstädes presenterades för inspektorn. Af de skolbyggnader, som nu äro gamla och dömda att lämna rum för nya, var då den ena icke ens uppförd, och fröken Rundblad har varit med om att nöta ut ett helt skolhus. I dess trappor har hon vandrat och i dess skolsalar har hon undervisat, och medan åren gått och generationerna ha växlat, har hon alltjämt varit densamma, blott kanske mer och mer fäst vid sitt kall, vid barnen och vid kamraterna, och helt visst mer och mer omtyckt af små och stora för sitt moderliga väsen, sin godhet och glädthet.

Hon har enligt förmäns och kamraters vittnesbörd i en alldeles sällsynt grad förvärfvat barnens tillgifvenhet och ofta har hon fått röna bevis på att deras känslor för henne bevarats långt efter det barnen lemnat skolan. Särskildt för de små barnen har hon varit en oöfverträffad ledarinna.

Porträttet här bredvid ger henne för öfrigt på ett nästan genialt sätt, man ser ögonblickligen att så måste en gammal skolfröken se ut, när hon hör till dem, som blott använda åren och erfarenheten bland barnen till att bli rarare och mildare.

Kom upp och sök henne under arbetet, då hon står midt bland sina barn — ja så tar hon intervjuaren i famn, hvad icke alla göra (och gudskelof för det förresten!). Med strålände ögon talar hon om barnen och kamraterna och om sin tacksamhet öfver att ha fått en så rik lifsgärning och kunnat fullfölja den utan att ha "på tjugo år försummat en enda lektion". Men det kommer också tårar i hennes ögon, då är det afskedets smärta som bryter fram, vemodet vid att veta sig att vara ett redskap, som gjort sin tjänst och skall utbytas mot andra.

Fröken Rundblad var pensionsmässig redan i fjol, men utsikten att behöfva lemna det arbete, som gifvit hela hennes lif dess innehåll, grep henne så hårdt att hon blef sjuk. Så kom hon då att stanna ännu ett år bland sina barn, men nu tar hon definitivt afsked af dem och skolan.

Den 19 dennes, då Klara folkskola slutade sin termin, lämnade fröken Rundblad sin befattning. Hennes afsked från skolan blef en vacker högtidlighet, som öfvervars bl. a. af folkskoleinspektören, professor von Schéele. Skolrådets ordförande, doktor Strandell, riktade några erkännssamma afskedsord till den populära lärarinnan, och vid samma tillfälle öfverlämnades med ett tal af professor Schéele en af fröken Rundblad skänkt, dyrbar och vacker sidenfana till Klara folkskola, som hittills saknat en sådan.

E. —ER.

FRÖKEN HILDA RUNDBLAD
FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

Anna Lindhagen — 50 år.

NÄR JAG HÄROMDAGEN blef tillspord, huruvida jag ville skriva i Idun om lärarinnan vid Statens Normalskola för flickor, fröken Anna Lindhagen, med anledning af hennes 50-årsdag, svarade jag utan betänkan: med nöje! Ett svar, som man mer sällan af fullt hjärta ger på liknande uppdrag — åtminstone jag. Ty jag vet, huru ofta det händer, att bläcket kan få torka i pennan, medan man sitter och svarfvar på de konventionella fraser, som ovillkorligen måste sägas om det utsedda föremålet — utan att det dock lyckas få fram någonting annat än bara en fotografiskt korrekt bild. Och detta naturligtvis, emedan det personliga intresset ofta nog saknas liksom öfvertygelsens inspiration.

Dessa båda villkor för att med glädje nedskrifva en biografisk skildring behöfva däremot inte framtingas, då det gäller Anna Lindhagen. Ty dels är hennes lifsgärning sådan, att den måste väcka sympati, aktning och tacksamhet hos en hvar, som aktar upplysning och vetande. Och dels har hon genom sin begåfning, sina gedigna kunskaper och — ej minst — genom sina personliga egenskaper kommit att intaga en framstående plats inom den kår hon tillhör liksom i sina många lärjungars och vänners hjärtan. Jag har aldrig hört mer än två slags omdömen från dessa håll, och det är de amplaste loford från såväl hennes kamrater som elever öfver hennes glänsande undervisningsgåfvor och förmåga att kunna meddela och intressera. De senare säga med en mun — och ha så sagt i åtskilliga generationer — att fröken Lindhagens lektioner kunde man kalla riktiga högtidsstunder; eller "det finns väl inte en gås bland oss så dum, att inte hon kan lära henne matematik och tysk grammatik". — Hennes vänners pris. främst hennes hjärtas innerliga godhet och värme, hvarjämte de ju naturligtvis måste känna sig tilltalade af hennes angenäma och distingerade väsen.

Anna Lindhagen, som föddes d. 20 december 1858, är dotter till framlidne sekreteraren vid Vetenskapsakademien professor D. G. Lindhagen och hans hustru Olga von Struwe, hvilka gjorde hvarandras första bekantskap under Lindhagens astronomiska studier vid observatoriet i Polkowa, där fröken von Struwes far då var professor.

Äfven hon var en rikt utrustad natur. Och är det sannolikt efter henne, som dottern ärft såväl sin utomordentliga lätthet för språk som det varma och liffulla temperamentet — kanske äfven sin utprägladt aristokratiska läggning, hvilken särskiljer henne från hennes — inom demokratiskt intresserade kretsar så verksamma — kusin och namne. Liksom så många före henne fördes äfven Anna Lindhagen af omständigheternas tvång in på det verksamhetsfält, där hennes gåfvor skulle komma att göra sig mest gällande och bli till den största nytan.

Musikaliskt begåfvad, som hon äfven var, slutade hon vid sexton år sin skolgång som elev i Normalskolan, när endast en termin i högsta klassen återstod, för att i stället ägna sig åt musikstudier vid konservatoriet. Men då hon nu af läkare oförmodadt fick den domen, att hennes hälsa ej tålde vid detta slags arbete, tog hon på egen hand vid skolstudierna, där hon slutat dem — och arbetade sig sålunda energiskt fram i jämbredd med klasskamraterna — med det resultat, att hon samtidigt med dem eller följande höst 1875 tenterade in i högre lärarinneseminarier.

Sedan hon tre år senare aflagt afgangsexamen därifrån, började hon sin lärarinnebanan först som extralärarinna vid Åhlinska skolan och Lyceum för flickor, i hvilket sistnämnda läroverk hon fortsatte som ordinarie till 1890 samt under de sista åren äfven som biträdande föreståndarinna.

Härifrån öfvergick hon samma år till statens Normalskola för flickor och har sedan dess utöfvat sin verksamhet som hufvudlärarinna i tyska och matematik vid detta läroverk.

Men utom detta har hon också under en följd af år undervisat i affärsräkning, bokföring och kommunallagstiftning, dels i Normalskolans fortsättningsklass, dels vid Högre lärarinneseminarier Hushållsskola, samt tjänstgör sedan 1899 som räkenskapsbiträde åt seminariets rektor. Slutligen har hon under någon tid varit skolrådsledamot i Adolf Fredriks församling och har ändock haft tid öfver för utgifvande af åtskilliga läroböcker.

I sanning ett kräfvande och vidt arbetsområde för äfven den bästa kraft. Men när man därtill lägger, att fröken Lindhagen under en stor del af denna sin 30-åriga lärarinneverksamhet äfven haft att bära på en tilltagande sjuklighet, som under senare år varit af synnerligen plågsam art, då synes detta ännu mer kräfvande — och hennes lifsarbete inger respekt i en ännu högre grad. Och vet man dessutom att detta arbete utförts lika samvetsgrant trots kroppsliga smärtor, då måste man både förundras och böja sig beundrande inför en sådan rent storartad självbehärskning och energi.

Det är drag som dessa, som utgöra den utpräglade personlighetens särtecken. Och Anna Lindhagen är inte blott en begåfvad och afhållen lärarinna — hon är en personlighet. —

Att hennes 50-årsdag också firades med stor anslutning af kamrater, lärjungar och vänners är lätt begripligt. Af kamraterna i skola och seminarium med en fest på terminens avslutningsdag. Söndagen den 20 högtidlighölls dagen af ett femtiotal vänners, — däribland äfven åtskilliga af hennes för detta lärjungar — med en animerad fest på Grand Hôtel, där hennes forne rektor lektor Wærn höll talet för födelsedagsbarnet. Vid båda tillfällena öfverlämnades en minnesgåfva.

M. R. M.

Spelmannen.

Skiss af Elin Hök.

HÄR NEDAN meddela vi nu en prosaskildring af den unga blinda författarinna, af hvars hand ett poem fanns införd i Idun för ett par nummer sedan.

DET VAR i de djupa skogarna, Smålands djupa furuskogar, där snön ligger hvit öfver ljun och blåbärris, när vildsvanarna flugit sunnan om hösten och vinterstormen rifvit sönder deras bo. Där susar det så underligt, när vinden kommer och böjer topparna emot hvarandra, det susar om vinter och död och natt, men med en ljus underström af hopp om lif och vår. Det stiger och faller, det underliga suset, och det bär ut öfver skogarnas ensamhet en oändlig mängd af låtar, visor utan ord, dem ingen kan tyda. Och det är som en genklang från alla de små röda stugorna vid randen af kungsvägen, som går förbi näckrossjöar och hvita kyrkor fram genom de ensamma skogarna. Där sitter mor med sina töser och spinner framför den öppna spiseln. Och medan hon arbetar, sjunger hon, och alla töserna stämma in med sina höga, litet släpiga röster. Om du tittar på spiselhyllan eller bland blodropparna och pelargonierna i fönsterkarmen, så kan du vara säker om, att du hittar en gammal visbok med nötta pärmar. Och i mer än en stuga hänger det en fejl på en krok i väggen, för konsten att draga stråken är ännu icke bortglömd i dessa bygder. Far själf kan dra en låt, när han kommer hem om kvällen, om han inte är alltför trött. Och än i dag gå spelmän omkring med fejl på ryggen och spela sig fram genom lifvet, glada och fria som hagens ensamma gök. Hvarhelst de komma, hälsas de välkomna, och på bröllop och dansgillen svänger sig ungdomen i takt efter deras låtar.

Det var, när solen gick ner en julafton bakom skogen där borta på andra sidan om sjön. Snön låg djup öfver isen, och solen lyste på den hvita snön med sina skarpa röda strålar, så att det blef en glans som af fruset blod. Då kom där en ensam vandrande fram genom skogen och ned emot sjön. Ung och stark syntes han väl, men där flammade ingen ungdomsglädje i hans mörka ögon, bittert trots låg öfver pannan, och intet leende kom det hårda draget kring munnen att vekna. Arne Stolt hette den ensamme, och bygdens käckaste spelman nämndes han ock. Han gick ned till alen, som lutar sig ut öfver sjön, där ställde han sig med ryggen mot den snöiga stammen. Fejl bar han med sig i en rem öfver axeln, nu tog han fram den och började spela. Och hans tankar blefvo bittra, som den ensammes tankar bli, när julens klockor ringa helg öfver bygden, helg in i de tusen hemmen, men ingen är, som pyntar hans ensamma stuga eller tänder ett julljus i den tomma staken på spiselhyllan. Arne Stolt var ensam, ingen på jorden frågade efter honom, tattarjäntans pojke, men hvad gjorde det? Han kunde lefva ändå, han. Stolt hade han blivit kallad af prästen, eftersom han inget farsnamn hade, det namnet var väl valdt, det passade honom, ty stolt var han i sin fattiga ensamhet. Ingen tiggde han om något, ensam ville han vandra sin väg, spela sig fram genom lifvet, fri som sjöarnas vildsvan. Tonerna voro allt för honom, mer än människor och människors kärlek, ja, mer än Gud.

Det blodiga skenet öfver isen slocknade, månen rann upp öfver skogen, och stjärnorna

När ni härnäst köper skodon
begär då att få se

Victoria
kängor

Profva dem och öfvertyga
Eder att de göra skäl för
namnet

"Damernas favorit".

VICTORIA-kängor säljas i finare skoaffärer
öfverallt — i alla moderna färger och skinn-
sorter, till populära priser och tillverkas af
LUDV. TRAUGOTT, Stockholm.

DEN HELIGA NÄTTEN.

PÅ KRUBBANS strå, i ringhet bäddad
han slumrar späd.
Ack, än är smärtans kalk ej bräddad,
och korsets träd
är blott en telning, vekt uppskjuten
i oljelund,
och står där skymd och daggbegjuten
i midnattsstund.

Hvi byts ej hö i dun och linne
af bästa sort?
Hvi ropar ej Guds faderssinne:
tag kalken bort!
Hvi får det trädet växa frodigt
i Judaland,
hvars stam skall bli ett verktyg blodigt
i mänskohand?

O fråga förr: hvi tryckes jorden
af alptung skuld?
Hvi är rättfärdigheten vorden
som korn af guld?
Hvi älskas mörkret mer än ljuset?
Hvi trampas fräckt
allt jämt det ädlaste i gruset
af Adams släkt?

Fastän Esaias mäktigt prisat
Messie glans,
i vefullt bildspråk dock han visat
på törnets krans.

Ja, David själf i flydda tider
har mången gång,
om Judasonens bittra strider
stämt upp en sång.

Men hon, som nyss i lindakläder
har svept sin son,
i denna natt sig ostörd gläder
åt Herrans lån.
I denna natt helt visst Maria
ej grubbla kan
på dyster, dunkel profetia
om smärtors man.

Nyss Österns vise rika skänker
den spåde bragt.
Och myrran doftar, guldet blänker
i kunglig prakt.
Ur utsökt käril rökverk svingar
i strimnor blå
och tonar hän i mjuka ringar
kring krubbans strå.

Nyss herdar talt om himmelsk skara
i bländhvit sky,
om körer ljufva, underbara
och glädje ny!
Hvart löftes ord Maria gömmer
i trofast själ
och om en gyllne framtid drömmer
för Israel.

ANNA KNUTSON.

stego fram öfver fästet, skimrande som iskristaller, men Arne spelade alltjämt, vildare och vildare. Och tonerna flögo ut öfver sjön, och för Arnes inbillning togo de form och blefvo till hemska spöken, som foro fram och tillbaka öfver isen. Och de stirrade på honom med sina tomma svarta ögonhålör, grinande åt honom med skallrande käftar, och ibland sträckte de ut sina långa knotiga benrangelsarmar för att fånga honom och draga honom in i sin vilda dans. Då grep Arne hårdare om stråken och spelade vildare, och slöt ögonen för att slippa se den vilda spökdansen där ute på isen.

Då hördes det plötsligt bjällerklang ute på sjön, och en släde närmade sig i raskt traf. Den svängde upp på stranden alldeles bredvid Arne, det var Björn Ivarson till Vika, bygdens rikaste storbond, som satt i släden. När han fick syn på spelmannen, höll han förvånad i sin häst och ropade:

“Hvad står du här och spelar för, spelman? Vet du inte, att det är julafton i dag? Då skall ingen vara ensam och bedröfvad! Kom du hem med mig och spela för oss, spela dina gladaste jullåtar!”

Gå inte med, gå inte med, ljudet det inom Arne, och han kände sig färdig att springa sin väg, men så mindes han ett par blå ögon och

ett par röda läppar, som logo och hviskade hans namn, så som inga andra läppar kunde hviska det. Ingrid Björnsdotter, Vikabondens tös, nej, han kunde inte motstå, han måste se henne en gång till. Han slängde fejlan på ryggen och hoppade upp i släden bredvid Björn, och så bar det i väg med ilande fart på den snöiga skogsvägen.

Det var julafton på Vikagården. Inne i storstugan stod julgranen med ljus och flaggor och röda papperskarameller och vidunderliga figurer af socker. Alla tjänarna voro inne, ty det är en gammal plägsed, att tjänare och husbondefolk fira julafton tillsammans. Nu skulle det bli dans, ty fader Björn hade kommit hem och haft med sig Stolten, bygdens käckaste strådragare, muntert skulle det bli.

“Spela nu,” ropade Björn, “men kom ihåg, inga andra än glada låtar! Alla dina gladaste visor skall du spela, ty i dag är det julafton, den gladaste dagen på hela året. Då skall ingen hänga hufvudet och vara ledsen, utan alla måste vara glada, så att det räcker för hela året ända till nästa jul!”

Arne log ett bittert leende, när han grep fejlan för att spela upp till dans. Då hörde han plötsligt vallarepojksens röst tätt bredvid sig:

“Hvarför ser du så konstig ut, spelman? Nu skall du väl vara glad, när du är hos själfvaste storbonden på Vika och firar jul!”

Arne ryckte till och bet ihop läpparna. Skulle han vara glad för att han fick fira jul hos storbonden, glad för att han, just han, fått bli föremål för en barmhärtighet, som Björn Ivarson skulle ha bevisat hvilken tiggare han än funnit ensam och frusen i drivvorna. Inte kunde han vara glad, han, som var ensam, han, som inte hade någon i hela världen att fästa sig vid. Kunde då ingen förstå, att just detta, att se all denna julglädje omkring sig, kom honom att känna sin egen ensamhet dubbelt tung. Arne grep hårdt i stråken och spelade upp. Glada låtar skulle han spela, ja, han mindes nog från dansgillena, där han spelat, så att det sjöng i stråken. Alla de muntaste låtar han kunde komma ihåg, skulle han spela, en efter annan, vildare, vildare. Snabbare och allt snabbare flög stråken öfver strängarna, det var som om någon annan hade fattat och förde den, och Arnes hand följde endast viljelöst med. Tonerna skrattade allt vildare, och för Arnes förvirrade blickar hade de åter tagit form, och samma skallrande benrangel i svarta fladdrande svepningar, som nyss dansat öfver sjön, blandade sig nu i de dansandes ring. Men Arne spelade och spelade, vildare, vildare. — — Då brast en sträng. Dansen stannade, och Arne reste sig blek.

“Nu måste jag gå,” sade han endast tonlöst.

“Inte skall du gå, spelman,” ropade Björn Ivarson, “nu börjar förplägningen, och den är nätt upp det viktigaste af alltsammans. Du får väl spela för oss en annan gång, när du fått fejlan i ordning igen.”

“Jag kan inte stanna, jag måste gå,” svarade Arne endast och gick mot dörren.

Då hörde han plötsligt en röst, som sakta hviskade:

“Arne!”

Det var Ingrid, Vikabondens enda dotter. Hon stod vid ena gafvelfönstret, nästan gömd bland de höga blomträden i sina röda lerkrukor. Han gick fram till henne.

“Du spelade bra i kväll, spelman,” sade hon.

Han såg ned i golfvet, men så sade han plötsligt, som om han inte hört hennes ord: “Det var längesen vi träffades, Ingrid!”

“Ja,” sade hon, “det var vid midsommarmakan. Den gången var jag med om dansen.”

“Du är aldrig med om ungdomens dansgillen,” sade Arne.

“Du vet, att far inte vill det. Men den gången vid midsommarmakan, menar jag, var far borta, och då kunde jag inte låta bli att gå, jag visste, att du skulle spela.”

“Ja,” sade Arne drömmande, “och du hade bundit en kvast af rågax och blåklint, och den band du vid min stråke, Ingrid. Jag har gömt den, jag har den än.”

“Den örtakvasten band jag åt dig,” sade hon sakta.

De stodo tysta, och endast deras blickar korsades med en mörk, brännande glans. Det hårda draget kring Arnes mun hade veknat, hans läppar darrade som af djup rörelse.

“Ingrid, minns du, hvad vi lofvade hvarandra det året, då vi läste oss fram för prästen? Minns du än hvad du sade då? Vill du hålla dina löften till den fattige spelmannen?”

Det flammade en djup rodnad på Ingrids kinder, hon stod tyst och såg ned i golfvet. Slutligen lyfte hon sakta upp hufvudet för att

Hvarje husmoder **Barngarderoben** Hvarje sömmerska likaså.
bör prenumerera på **12 häften årligen.**
Pris för helt år 3 kr.; halft år 1:60 kr.
Lösenummer 30 öre.

svara, och hennes blick gled hastigt öfver spelmannens slitna, lappade tröja och trasiga skor. Arne såg hennes blick. Han släppte häftigt hennes hand, och hans röst var åter hård och sträf, när han sade:

»Du behöfver ingenting säga, jag förstår dig godt. Ingrid Björnsdotter till Vika är för god åt en fattig hemlös spelman, tattarjäntans pojke. Farväl, Ingrid! Tänk aldrig på spelmannen mer!»

Han vände sig om och gick.

»Arne,» ropade hon efter honom, men han hörde det inte, han var redan utom dörren.

Då tryckte hon ansiktet emot rutan och såg honom gå bort i natten, bort öfver de hvita gnistrande drifvorna under den flammande stjärnhimmelen. Hvert gick han? Ja, hvert går den darrande tonen, som dallrar ut ur fiolens strängar? I morgonljuset stiger han djärf och skön, men genom nattens isgrå töcken irrar han bäfvande och klanglös och dör fjärran, du vet icke hvar.

Men Ingrid vände sig bort och grät.

Under Karla- vagnen.

Af Hilma Söderberg.

(Forts. och slut.)

UNDER DET HON sade detta, drog genom hennes hjärna — nästan affärsmässigt klart och koncist — en hel tankeföljd. Hon såg sig stå ensam, flacka omkring ensam i världen — bland alla vännerna — hopplöst trött ibland, sårbar, längtande efter hvila, ömhet. Detta som skulle ha skänkts af mannen som satt vid hennes sida, ifall det varit som förr. Hon visste, och det blef henne en bitter visshet, att hans kärlek var död för längesedan. Nu skulle han inte bjuda henne hem och hård, en beskyddande famn, milda och varma ord. Nu var hon intet annat för honom än ett minne från fordom — därtill ett, som han gärna ville trampa på. Hvarför kunde hon ej vrida tidens ur tillbaka — åtta, nio år — åter finna honom med längtansfulla, tiggande ögon... åter se elden brinna. Han var ju mera värd än de flesta, en personlighet, som

ETT BRÖLLOP I KONUNGABORGEN. Å Stockholms slott ägde för några dagar sedan rum en ståtlig bröllopsfest, vid hvilken konung Gustaf själf presiderade som värd. Bruden och brudgummen voro statsfrun hos drottningen friherrinnan Cecilia Falkenberg, född Lewenhaupt, samt kammarherren hos hertigen af Södermanland, kaptenen vid flottan Göran af Klercker. Vigseln förrättades i slottskapellet af hofpredikanten Clemens Ahfeldt, hvarest stor gratulationscour ägde rum i »Hvita hafvet». Konungen och drottningen gäfvos sedan dejeuner för de nygifta, hvilka på bröllopskvällen afreste till utlandet.

Almberg och Preinitz foto.

hufvudena böjdes inför, en man full af vilja och stålblank, hård energi. Allt detta som hon satte så högt, så högt.

»Nå, men den som söker och hoppas — som ni säger — men ser att allt är fåfängt — att det inte blir bättre utan tvärtom, endast kallare och fredlösare — hvad skall den göra?»

»Ja... hvad skall den göra...» Hon hade talat nästan för sig själf, och hon lyfte upp sitt ansikte igen liksom svar kunde komma ofvanifrån.

»Ni vet inte... Ingen vet.»

»Om vi skulle fortsätta vår färd?» frågade Ester till sist.

»Är ni rädd?»

»För hvad?»

»För att vara ensam med mig — vi äro inne i djupa skogen. Ingen människa finns

mer. Kanske han också sade något — förvirrade, afbrutna meningar — men det visste han ej säkert. Det var måhända blott för hans inre öron den rösten ljud. Hon hade ju heller ingenting svarat — det åtminstone tyckte han sig med visshet veta, när automobilen stannade framför det lilla stationshuset, som öde och tyst men klart upplyst stod som en utpost vid skogsbrynet.

Ester steg ur först och började lyfta af sitt bagage, som varit placeradt på baksitsen. Han stod genast vid hennes sida och hjälpte henne. Ingen af dem talade. Först när sakerna voro inburna i den tomma väntsalen, öppnade Ester sin mun.

»Tänker ni fara nu?»

Han såg på henne, som om han ej förstått.

här. Jag brukar ibland vara redo att gå ur lifvet... i en stund som denna skulle det kunna ske. Och då skulle jag ta er med... Ester Jacobi.»

Han hade gripit tag om hennes hand under det han talade, och hans ansikte hade kommit tätt intill hennes — hon såg honom rakt in i de mörka ögonen. En het våg af glädje sköljde plötsligt öfver henne.

»Jag trodde, att er kärlek var död,» sade hon endast.

Hon hörde hur han andades allt häftigare och häftigare. »Det är den också,» svarade han. »Lika död som jag. Men det är något annat som lefver: lusten att hämnas, att plåga er, att se hur ni pinas. Det är ett falskt ord, som säger att lidandet gör oss goda — det gör oss endast grymma, tar från oss barmhärtigheten. Jag skulle inte röra ett finger för att hjälpa er, om ni låg på pinbänken.»

Hennes ansikte var lika blekt som hans, men hon smålog mot honom.

»Tror ni verkligen det?» Hon hade frågat sakta och lugnt.

»Jag vet det. I flera år har jag vetat det.»

Hon smålog ännu. »Om jag låg här på landsvägen... hade stupat af trötthet, af hunger, elände... Och ni kom här förbi i automobilen. Hvad skulle ni göra då... köra öfver mig?»

»Ester!»

Han hade ropat hennes namn och båda hans händer höllo fast hennes.

Hon nickade åt honom med en djup, lugn blick. Därpå gjorde hon loss sin hand, mildt, varligt. Och så sade hon: »Nu fortsätta vi.»

Mekaniskt satte han automobilen i gång. Hur det tillgick kunde han ej göra reda för sig. Han uppfattade blott att de susade vägen fram — att skogen skymtade förbi — att han själf lät undslippa sig svaga rop af jäm-

**Skönhet
är
makt.**

För hvarje dam torde det vara af största intresse att taga kännedom om sättet för en rationell hudvård. Detta tillfälle gifves i de värdefulla praktiska råd som erhållas uti vår stora bok afhandlande **Skönhetens hemlighet**. Boken erhålles gratis och franko. Tillskrif oss i dag.

**Parfymeri
Louise,
— Stockholm. —**

»Tack för hjälpen — och farväl.» Hon sträckte fram sin hand. Och i hennes ögon låg glansen af samma milda leende som nyss därborta i skogen visat sig för honom.

Han var hvit ända ut på läpparna.

»Ester... Ester.»

»Hvad är det?»

»Å... res inte.»

Hon kunde se att han darrade från hufvud till fot.

»Jag kan ju komma tillbaka,» sade hon enkelt.

»Det är inte sant...»

Det var med knapp nöd hon kunde uppfånga orden.

»Men om det vore sant? Jag är så ensam... och att komma till dig vore kanske godt.»

Han grep henne hårdt i skuldran. »Du ljuger — du menar inte hvad du säger. Det är bara ett nytt sätt att plåga mig du hittar på. För Guds barmhärtighets skull... Ester!»

Han tog med handen åt pannan, som var full af svett droppar.

En stationskarl kom in och fyllde kaminen. Han kastade nyfikna blickar på de två, men gick fort nog ut igen.

»Säg något... säg något! Jag blir ju galen... Det här kommer jag aldrig öfver.»

Hon visade med handen på en bänk. »Sätt dig. Tåget är inte kommet ännu — jag tror det dröjer en bra stund. Vi åkte fort.»

»Drömmer jag, Ester... Det är så underligt.»

Hon nickade åt honom. »Nej, vi befinna oss nog i verkligheten.»

»Och jag — får hoppas.» Han stötte fram orden.

»Vill du?»

Han satt en lång stund med slutna ögon.

»Jag tror jag vill dö,» sade han till sist.

»Är allt så värdelöst...»

Han grep häftigt hennes hand igen och öfver hans ansikte for, för första gången, ett skimmer. De smärtsamt sammanpressade läpparna öppnade sig som till ett leende; det dog dock i samma sekund det föddes. Han vågade icke le. Stunden var för honom full af dödens allvar, han såg lyckan, den öfvervåldigande, den som gjorde allt annat i världen till intet, han såg den utbredd för sina ögon... men det kunde vara en villa. Den kunde skrämmas på flykten — ifall han sträckte ut händerna efter den. Bäst att blott vara aktsam... inte röra sig... ingenting säga. För det var ju i alla fall endast en dröm. Ett sådant under kunde ej ske efter allt detta; så stor syndare hade han varit att hans brott — de tusen mörka tankarna — ej kunde utplånas på en kort stund. Men han hade ju älskat henne — så som ingen på denna jord älskat före honom — han älskade ju henne nu — ännu mer, åh, många gånger mer än förr. Kanske var det sant hvad bibeln berättade, att den som älskar mycket, den skall mycket förlätas. Kanske han ändå vågade tro...

»Är det sant... att du kommer tillbaka?» Han hviskade fram frågan.

Kvinnan vid hans sida drog ett djupt andetag; hon såg hela sitt förflutna lif, såg allt hvad som gått förloradt — det var så mycket af värde — men det fanns dock något kvar ännu, rätt många spillror, som hon kunde plocka ihop och foga samman. Kanske hon skulle lyckas skapa något slags helhet af det... Hur som helst — hon hade intet val nu. Det underliga, som händt denna kväll, måste nu fullföljas.

»Ja, jag kommer,» svarade hon.

STORA SAMLINGSSALEN. TILL HÖGER AMIRAL PALANDER.

Drottning Victorias örlogshem.

DE STOCKHOLMSKA blåjackorna eller med andra ord våra flottister bygga och bo ännu på Skeppsholmen, denna oförlikneliga idyll midt i storstaden, som hvarje om Stockholms skönhet mån invånare önskar måtte få förbli orubbad så länge som möjligt.

Platsens bibehållande i sitt nuvarande skick är dock mer än sväfvande, ty flottstationens flyttning utåt skärgården har nu blifvit aktuell, och i och med denna frågas lösning torde "holmen" gå till mötes en omgestaltning, som naturligtvis blir en ny byggnadsskandal i hufvudstadens på sådana mer än rika historia. Men det var ej om detta bedräfliga perspektiv nu skulle talas, utan om det nyvordna örlogshemmet, som i dagarna öppnats.

De raska örlogsmännen där borta på "holmen" ha länge saknat en lämplig samlingslokal, hvarest de kunnat på ett angenämt sätt tillbringa sina lediga stunder. Otidsenliga lokalförhållanden ha hittills lagt hinder i vägen för åstadkommandet af en dylik.

Nu har emellertid genom drottning Victorias kraftiga stöd samt en frikostig gifva från en-

skild man möjlighet beredts att här liksom i Karlskrona anordna ett s. k. örlogshem, hvilket under namn af Drottning Victorias örlogshem nyligen invigts och upplåtits för sitt ändamål. Det har ett utmärkt läge under Fersenska terrassen — det nu upphörda militära kooperativa handelsföretaget Messens förutvarande lokaler — och inredningen är enkel, men hemtreflig. Lokalerna bestå af två stora salar, skrifrum, kapprum, toaletterum etc.

Därtill kommer en rymlig och praktiskt anordnad köksafdelning, vidare bostäder för föreståndarinnan och den tjänstgörande personalen.

Allt har en tilltalande prägel, som borgar för att sjömännen komma att trivas i det nya hemmet.

Invigningen försiggick för några dagar sedan i närvaro af drottningen, ordföranden i örlogshemmets direktion amiral Palander, officerare och manskap vid flottan m. fl.

SKRIFRUMMET. A. BLOMBERG FOTO.

LUZERN

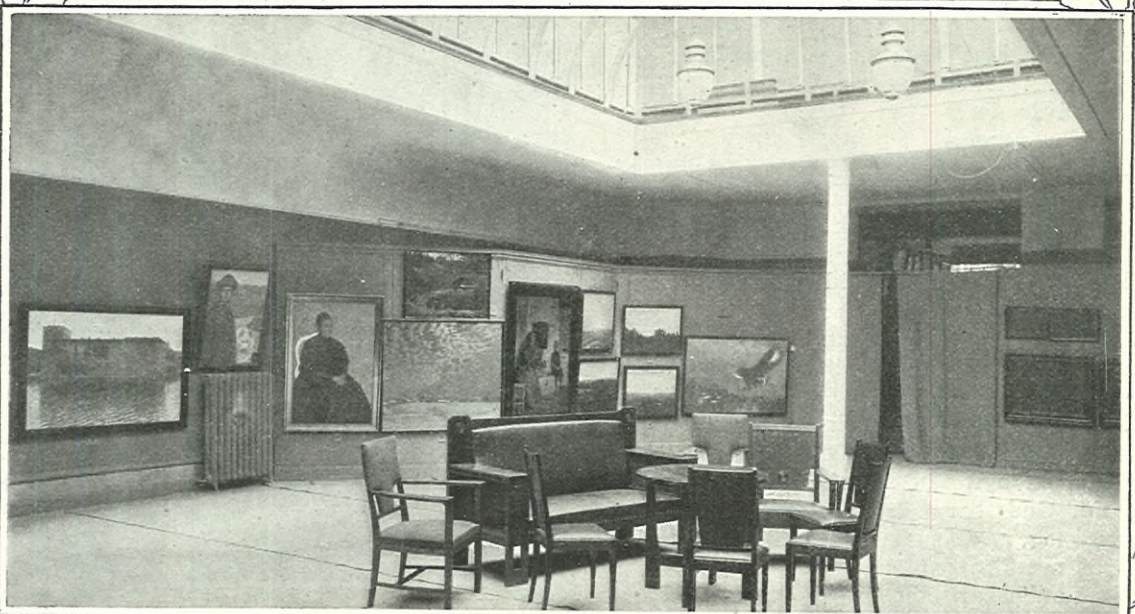
◉ Förmäm vistelseort under sommaren. ◉
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: "National".

De Frie.

NABOT TÖRNROS

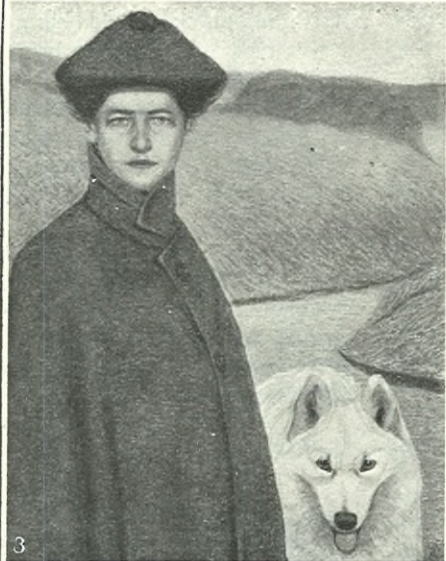
DEN NYA UTSTÄLLNINGS-
LOKALEN I HALLINS KONST-
HANDEL.

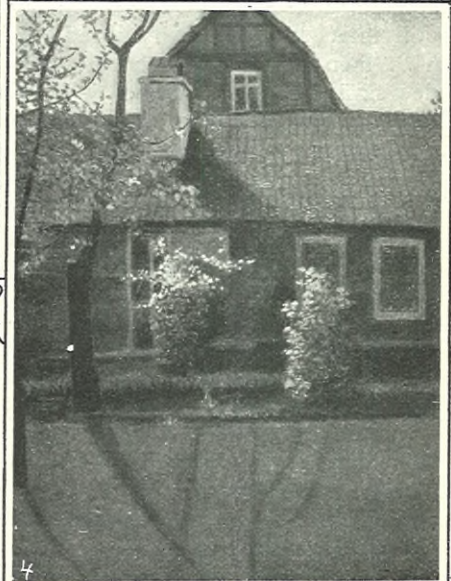
ger; nämna vi så, att *Per Fischer* har några små förträffliga dukar med intressanta ljuseffekter och djup i stämningen, att *Bengt Hedberg* manifesterar sin gedigna landskapskonst i ett par målningar af Vaxholms fästning jämte andra motiv, däribland den lyriskt vackra "Solglimt", att *Oscar Jansson* har en tilltalade "Sensommarafton", *Harriet Sundström* några rätt talangfulla småsaker, *Hilding Werner* ett bra "Vintermänsken", vidare ett "Vattenfall", hvars förgrundsparti dock verkar en smula kuriöst, och en genre "I gammelstugan" med en bra målad gummfigur, torde det väsentligaste af utställningens innehåll blifvit påpekadt. För öfrigt få våra här meddelade reproduktioner utfylla hvad den till följd af utrymmesskäl knappa texten uraktlåtit att betona.

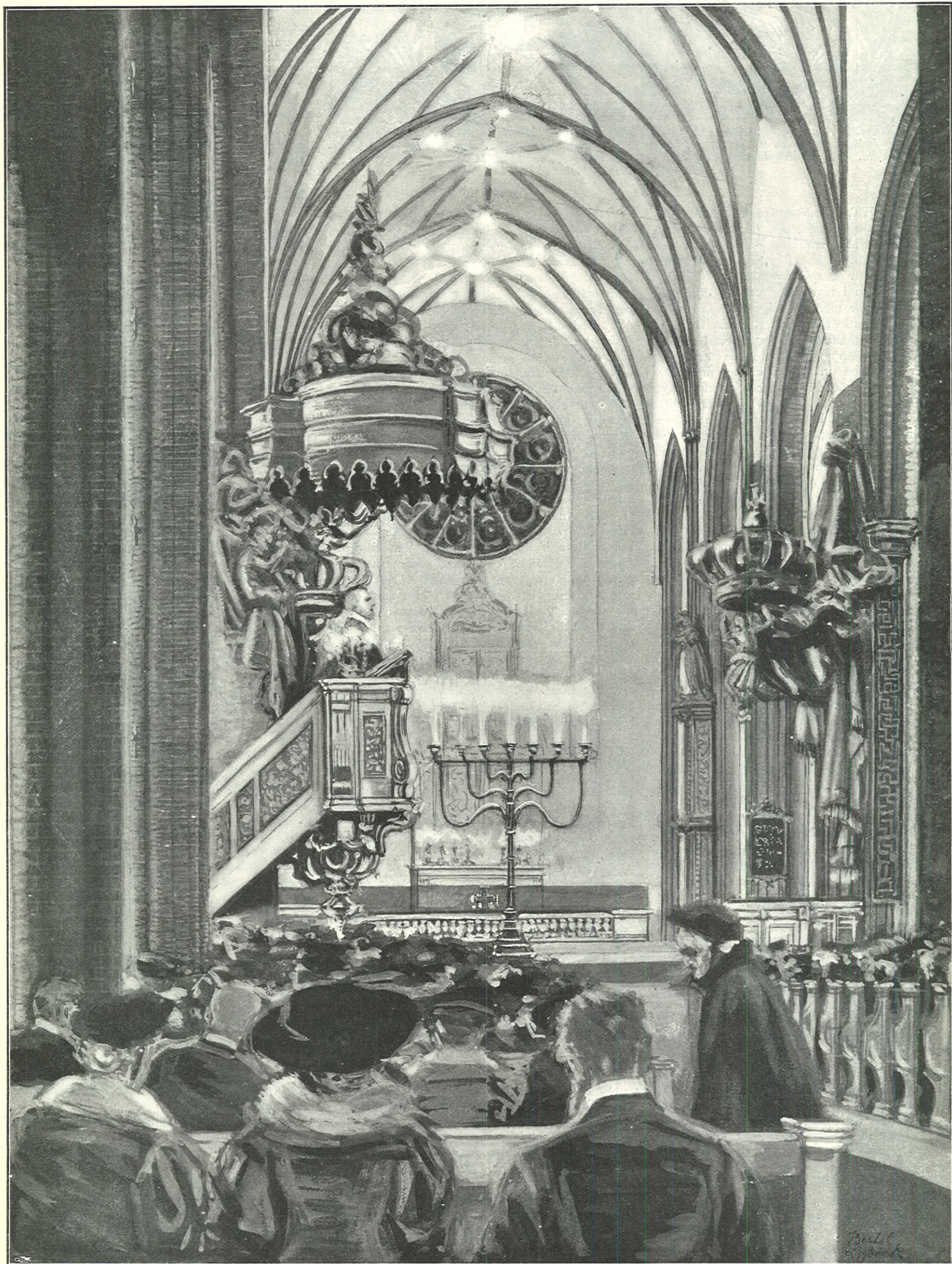
DEN LILLA PIGGA konstnärsgrupp, som under namnet "De frie" vuxit in i hufvudstadens konstlif, har åter en utställning af sina flitigt arbetande penslar — denna gång i Hallins konsthandels nyss färdigvordna utställningslokal vid Drottninggatan, som synes komma att fördelaktigt täfla med de icke allt för talrika expositionssalar Stockholm förut disponerar.

Utställningens kommissarie *Nabot Törnros* är representerad af ett energiskt måladt litet porträtt samt en del interiörer, af hvilka "Den röda gardinen" förefaller att vara den mest pregnanta, i någon mån erinrande om den gamla holländska skolan. *Hilda Heymans* kvinnoporträtt "I gräväder" är en pärla af fast och säker figurframställning. *Artur Bianchinis* starkt koloristiska pensel bjuder bland annat på några stämningsfrodiga motiv från Lübben, en gammaltysk liten stad i grannskapet af Berlin, till omväxling med sina taflor från Stockholms yttre skärgård, och *Torgny Dufwas* "Gammal gård i Plintsberg" samt *Oscar Sivertzens* "En spelman i byn" vittna båda, att deras upphofsmän äro sträfsamma och löftesrika talan-

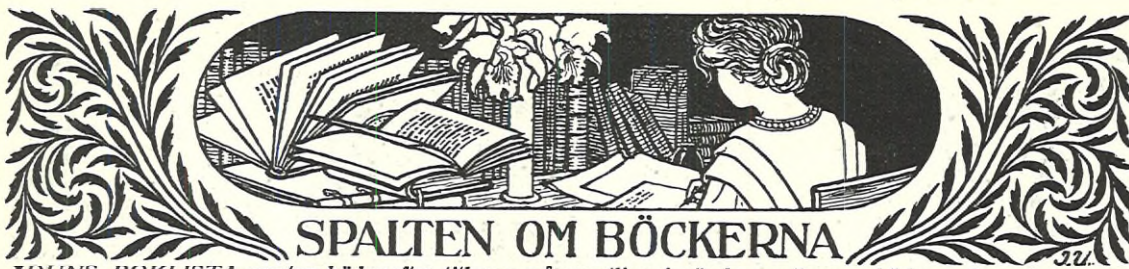

1. Den röda gardinen; oljemålning af Nabot Törnros. 2. Master Charles Davies; oljemålning af Nabot Törnros. 3. I gräväder; oljemålning af Hilda Heyman. 4. Sol och skugga; oljemålning af Artur Bianchini. 5. Gammal gård i Plintsberg; oljemålning af Torgny Dufwa. 6. Pioner; oljemålning af Per Fischer. 7. En spelman i byn; oljemålning af Oscar Sivertzen. A. Blomberg foto.

EN JULOTTA I STOCKHOLMS STORKYRKA. TECKNING FÖR IDUN AF BERTIL LYBECK.

SPALTEN OM BÖCKERNA

IDUNS BOKLISTA upptar hädanefter titlarna på samtliga insända nyttkomna böcker. De arbeten, som dessutom önskas granskade af våra fackmålare (för skönlitteratur friherrinnan **Marika Stjernstedt-Cederström m. fl.**, för ungdomslitteratur seminarieadjunkten **Marie Louise Gagner**), böra tillställas redaktionen i tvenne exemplar.

NÄR DETTA kommer under läsekretsens ögon, äro juluppköpen på det stora hela undangjorda. Man har köpt en hel del böcker, inte sant? Böcker ha af gammalt och rättvisligen häfd som lämpliga julklappar. För det första kan man i regel lätt byta ut dem, dessutom äro de för många en lyx, den de icke ur egen kassa bestå sig, och slutligen är ju en bok alltid i förhållande till sitt pris bland de elegantaste julklapparna att komma med. En bok ser alltid bra ut. Jag bekänner min vurm för de franska böckernas uniforma gula utstyrel, alla till samma 3 fr. 50, och jag hvilat mitt öga med mera behag på min franska bokhylla än på min skandinaviska, en profkarta på alla färger och alla format — men sådan lär icke allmänhetens smak vara, och man måste säga att dess böjelse för varierande och fantasi- fulla bokutstyrlar tillgodoses af våra förläggare på ett ofta lyckadt sätt.

Nå, denna inledning är egentligen en afvikelse från ämnet, nämligen sista böckerna för dagen.

Verner von Heidenstam: Svenskarna och deras höfdingar, berättelser för unga och gamla, är den tredje bland läseböckerna för Sveriges barn- domsskolor, till hvilka Nils Holgerssons resa också hör. Alltså i främsta rummet en bok för ungdomen — men dock ingen saga. Det är historia, svensk historia, och får icke vara vilse- ledande, får icke ge rum för någon fackanmär- ning — men skall dock alltigenom fångsla och roa. Ingen lätt uppgift, och man måste vara denne höfding bland våra diktare tacksam att han tagit sig uppgiften an.

Hur ungdomen kommer att möta denna bok har jag svårt bedöma. Men jag skulle tro att den kommer att möta med entusiasm. Jag skulle tro att ungdomen i allmänhet har en ganska sund, omedveten träffsäkerhet och dess fantasi löper villigt in på de rikaste markerna, om tillfälle öppnas. (Att *Svenskarna och deras höfdingar* också är en bok för de vuxna lär väl falla af sig själf för oss alla!)

Berättelserna löpa undan raskt, i en klar, litet kylig stil och äro i första rummet utom- ordentligt åskådliga, med den äkta diktarfanta- siens egen åskådlighet. Höfdingarna själfva kommer man minst in på lifvet, ett klokt drag — som förut på många håll anmärkts — ty en historisk persons psykologi kommer aldrig att af någon debatt föras till slutlig lösning, allra- minst då det som här gäller personer från forn- tiden och medeltiden. Det är alltså mera folket, svenskarna, vi få känning af, deras aspekt och lynnen, förtätade, symboliserade i enstaka diktade figurer af stor verkan. Läs till exempel historien om Karl Knutson och råttfångaren, som inom ett toftal sidor låter oss i sällskap med råttfångaren, samhällets ödmjukaste, följa den fantastiska kungasagan från början till slut. — *Svenskarna och deras höfdingar* sträcker sig alltifrån hedenhös fram till Stockholms blodbad; det är lifligt att hoppas att den svenska ung- domen och vi andra småningom få ännu en del af denna Heidenstams svenska historia.

Henning Berger: Ur en ensams dagbok börjar så här: »Jag kom till ett hotell i en främmande stad för att blifva där öfver natten.» Men bokens *jag* blir kvar på hotellet ett helt år, och det är om detta år boken handlar. Den är ingen ro- man och innehåller ingen fortlöpande handling, den är en serie bilder som från en kinematograf och med något af kinematografens litet öfver- drifna hast, litet tröttsamma flaxande. Ett galleri af skymtande figurer ur världsstadens vimmel, ingen af dem fördjupad, icke ens den ensamme själf, som under detta år lider igenom och kommer förbi en kärlek, som svek — — men egen- domligt, absolut fascinerande som allt hvad Berger skriver, emedan han i impressionism nått en särskild konstfärdighet, där han står oupphunnen bland våra moderna författare. — Ur en ensams dagbok kan knappast som helhet räknas till Bergers bästa, ehuru den är för arten af hans lynne utomordentligt karaktäristisk och innehåller partier af verklig rang. Men där är något af »för mycket» i boken, den faller en smula isär däraf, mer än hvad ämnets eget ho- pande af motiv behöfde betinga. Känslan för proportionerna har svikit litet. Hur som helst, för de många som hålla af Bergers konst är boken välkommen och ett godt vittnesbörd om att han med sin egen feberaktiga energi går vidare på det område han senast med *Dröm- men* om helvetet röjde upp åt sig: en förening af detaljskärpa och af drömmens fantastik, som han är ensam om, och dit ett inslag af en viss vek sentimentalitet vackert kommer in.

Jane Germandt-Claine: Dikter vill jag fram- hålla som snart sagdt det enda utslag af eminent kvinnlig lyrik vi äga just nu. Samlingen är ojämn och jag kan göra formella anmärkningar, men jag kan aldrig undgå att tjasas af det känsliga och slösaktigt flödande kynnet hos denna skald- inna — verkligen en skaldinna. Det är i diktningen om kärleken hon väger mest och får sina ovill- korligaste uttryck. Det vore frestande att göra flera citat, men jag får afhålla mig. Fru Claines diktning är något att göra bekantskap med i denna vår lyriska guldålder, där så många lyror spela så många olika melodier.

Ett historiskt arbete som kan anbefallas den intresserade är *J. Lair: Ludvig XIV:s älskarinna* (Louise de la Vallière). Utom bilden af den sköna hjältinnan, som slutade sina dagar som botgörerska i ett kloster, ger volymen en ganska uttömmande och alltigenom roande skildring af hofvets lif och personager under den lysande konungen.

Jag vill också ge en påminnelse om *Skämt- bilden* af *Carl G. Laurin*. Denna häftespublika- tion har nu nått häft. 14 och 15 och har allt- igenom visat sig hålla hvad man väntade af den kvicke och sakkunnige författaren. Den är ett afsnitt konsthistoria och ett stycke kulturhistoria, ty skämtbilden, karrikaturen följer och speglar sin tids tecken lika troget, om också inte lika minutiöst samvetsgrant, som häfdtecknaren. Och grimasen själf är ju också en kulturell värdepåtagare att taga vara på. *Skämtbilden* är

försedd med det bästa illustrationsmaterial och kan med fördel läsas som en »rolig bok med gubbar» på samma gång som den är gediget instruktiv.

MARIKA STJERNSTEDT.

*

Ethel Turner.

NÄR I MIDTEN af 1890-talet Ethel Tur- ners första bok, *Sju syskon* (öfvers. af *Seven little Australians*) kom ut på svenska, väckte den genast mycken uppmärksamhet, och det af flera skäl. Dels var den lilla boken tydligen ett verk af en äkta författarinna med skapande fantasi, dels bjöd den på skildringar från det fjärran liggande Australien, och dels mötte man där betydligt mera orädda och rea- listiska teckningar ur barnavärlden, än man i allmänhet var van vid. Pappor och mammor, som flyktigt sågo igenom boken, kände sig litet betänksamma inför den. Var det verkligen lämpligt att låta barnen läsa om de själffrådiga, frispråkiga sju syskonen, som ägde alla de fel och ovanor, som bruka utmärka barn, hvilka fått växa upp i obegränsad frihet. Och sak en blef ju ingalunda bättre, därigenom att såväl pappan som den unga styfmodern i boken ägde rätt påtagliga brister, äfven de.

Men gaf man sig tid att läsa *Sju syskon* ordentligt, fann man snart, hur mycket djup, allvar och godhet den rymde. Äfven för dessa små australiska vildar fanns det en heders- kodex, låt vara mycket litet omfattande, men oantastlig. En brinnande syskonkärlek — hvil- ken naturligtvis inte i minsta mån hindrade vederbörande att kifvas och slåss — ordhällig- het nästan in i döden, förakt för lögn och för- ställning, okufligt mod, se där några af be- greppen i den. Och de sista kapitlen i boken, som skildra, hur den varmhjärtade, snabbtun- gade, impulsiva Judy offrar lifvet för att rädda »Generalen», familjens dyrkade baby, som blifvit anförtrodd i hennes vård, visa, hvilken stor ande och vilja af stål, som bodde hos Woolcot- tarna. Jag tror knapp, att någon — ung eller gammal — kan läsa dessa sista sidor utan att blicken skymmes af tårar. Just det att skild- ringen är så realistisk, så fri från tillsatta ro- mantiska effekter, gör, att den verkar så starkt. Man förstår, att när döden kommer så där ohyggligt hastigt uppå lilla Judy, så måste hon bli så rädd, att inga ord om Gud och hans änglar ens kunna trösta. Bedöfvade, utom sig, sitta syskonen där omkring henne, och slutligen läser Meg med darrande röst upp några rader, som tala om huru den trötte och betungade får hvila och ro i hemmet där uppe. Men det hjälper inte Judy alls. »Jag är inte trött — jag vill inte hvila,» ljuder det i litet retlig ton från henne, och när Meg sedan ber bönen, som slutar med orden »Lär mig af hjärtat säga dessa ord: 'Må din och ej min vilja blifva spord,' hörs åter den späda, matta stämman: »Det är för de stora. Gud menar inte, att jag skall säga det.» Men så finner Meg plötsligt de rätta orden: »O, Judy,» utbrister hon, »vi glömma ju! Mamma är där. Du blir ej en- sam, älskade. Kan du inte minnas mammas ögon, lilla Judy?»

Det kunde Judy, och det gjorde henne stilla.

»Sju syskon» har efterföljts af icke mindre än sex andra böcker af författarinna, *Stora syster* (ledsamt nog utgången ur bokhandeln) *En liten slarfver*, *En liten yrhätta*, *Tre små flickor*, *Underbarnet* och *Betty & Comp.* Några af dessa, *Tre små flickor* och *Betty & Comp.*, äro mer lämpliga för yngre barn än *Sju syskon*, ty de gossar och flickor man här får göra bekantskap

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: **Bluslif 40 öre, Kjölsmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reform- dräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr.** Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till

Mästersamuelsgatan 43, Stockholm

Iduns Mönsterafd.

med, ha en mamma, som genom sin kärlek och klokhet får de starka viljorna att böja sig. Men äfven dessa böcker utmärkas af stark realism, det är verkliga, vanliga barn med utpräglad individualitet vi möta. Man vet ej, när författarinnan är som mest i sitt esse, när hon skildrar den lille högst ofullkomlige sex-åringen, som både kan vara feg och narras, men som är oemotståndligt löjlig, när hon tecknar flickan i fjortonårsåldern, som börjar hänge sig åt flirt — har någon författarinna, så på en gång fint, sant och dräpande behandlat just detta kapitel i en flickas lif? — eller när hon för oss tillsammans med ynglingen, hvilken, eftersom får och mor äro döda, måste bära på en familjefaders tunga börda och för hvilken giftermålet med den älskade därför knappt kan skymta annat än som en möjlighet långt borta i fjärran.

I somliga af Ethel Turners böcker, t. ex. i "En liten slarfver", spelar erotiken rätt mycket in, men det hvilat så mycken finhet, skärhet och allvar öfver den, att boken just därför är lämplig att sätta i en ungdoms händer. Den religiösa känsla, som endast här och där skymtade fram i *Sju syskon*, framträder starkare i de senare böckerna, t. ex. i *Underbarnet*. Stacks lilla sextonåriga Hermie har slutat upp att tro på Gud, därför att hon i pappas böcker på öfversta hyllan fått läsa så många märkvärdiga saker af lärda och visa män och därför att allt, allt går illa för henne, pappa och syskonen... Men just af sin opraktiske far, som misslyckats i nästan allt, hvad han tagit sig för, fastän han ofta bjudit ärligt till, får hon höra det enda, som kan hjälpa henne — att man kan tro på Gud utan att förstå eller förklara Honom och hans vägar.

Mycket i Ethel Turners böcker verkar främmande på oss, och underligt är ju ej detta, då scenen alltjämt är Australien. Men bland detta främmande finns åtskilligt, som kan vara mycket nyttigt för svenska flickor och gossar att höra, så t. ex. skildringarna af allt det praktiska arbete i det enkla hemmet, som sönerna och döttrarna där få utföra. Både den blifvande läkaren och juristen och skolpojkarne Phil och Clem i "En liten slarfver" få koka mat, diska och sopa och taga detta som en helt naturlig sak.

Egentligen skulle jag vilja tillråda dem, som tänka låta sin ungdom läsa Ethel Turner, att börja med *Tre små flickor*, hvilken visst icke bara handlar om flickor. Den boken har sitt säregna intresse, emedan den utgör E. Turners självbiografi. Och en roligare biografi får man leta efter. Man lär känna de tre små flickorna och deras mamma i den kritiska stund, då familjefadern dött och olika orsaker tvinga dem att lämna England och slå sig ned i Australien. Sedan lefver man med i alla de svårigheter, som fattigdom, klimat och obekanta förhållanden i det nya landet framkalla, man glädes, när af den stora gossfamiljen och lilla flickfamiljen blir en och man jublar med Dolly — Ethel Turner själf — när hon får sin barnbok "De sex syskonens förbrytelser", som i hennes ögon alls inte går upp mot de stolta skådespel och romaner hon skrivit, antagen af förläggaren.

M. L. GAGNER.

*

DAMERNAS MUSIKBLAD presenterar i år ett julnummer, som både musikaliskt och litterärt är ägnadt att vinna publikens lifliga sympatier. Numret inledes med en vacker och anslående julvisa af *Edvard Grieg*, hvarjämte förekomma bl. a. Elegi för violin och piano af *Niels W. Gade*, finalen ur *Hugo Alfvéns* melodifriska och af svensk ton färgade rapsodi Midsommarvaka, här arrangerad för 4 händer,

samt för de danslystnas räkning en boston-vals af Musikbladets redaktis, fru *Ellen Sandels*, och en julpolska af *Johan Kemner*.

På det litterära området prydes numret af några verkligt intressanta bidrag af *Hugo Alfvén*, som i en briljant och målande stil dels berättar om sin Midsommarvaka tillkomst, dels har lämnat några brefutdrag, hvori han visar sig som en ypperlig natur- och stämningsskildrare af den bygd, Tibble i Dalarna, där han numera är bosatt. Porträtt af komponisten-författaren samt vyer från hans gård ge de underhållande textspalterna ökat värde.

Damernas Musikblad börjar nästa år sin 8:de årgång, alltjämt med fru *Ellen Sandels* som redaktis, och är det tidningens afsikt att med bibehållande af dess redan inarbetade goda program och billiga pris söka än mera göra den till en underhållande musikalisk familjetidning, gärna sedd i alla svenska hem, där tonernas konst älskas och öfvas.

Iduns boklista.

C. E. Fritzes förlag:

God Jul! Hälsning från K. F. U. M. i Stockholm; fjortonde årg. redigerad af *Oscar Mannström*.

Svensk Läraretidnings förlag:

Folkskolekalender 1909; andra årgången, utgifven af *Emil Hammarlund*. Fågel Blå; elfte årgången af Jultomtens barnkalender.

Albert Bonniers förlag:

Arktos; svensk tidskrift för konst, utgifven af *Harald Brising*. Första häftet. — *Victoria Benedictsson*; en självbiografi ur bref och anteckningar af *Axel Lundegård*. 2:a omarb. uppl. — Den bergtagna; en kärlekens tragedi af *Ernst Ahlgren* o. *Axel Lundegård*. 2:a omarb. uppl. — *Malla Montgomery-Silfverstolpes* memoarer; utgifna af *Malla Grandinson*. Första delen 1782—1803. — Världsmästare; skisser från Olympiska spelen i London 1908 af *Torsten Schonberg*. — Ur en ensams dagbok af *Henning Berger*. — Svenskarne och deras höfdingar, af *Verner von Heidenstam*. — I yttersta mörkret; af *Christina Nilsson*. — Om konst och annat; af *Richard Bergh*.

Hugo Gebers förlag:

Jesu lifsåskådning; af *Rudolf Eucken*.

P. A. Norstedt & Söner:

Johan Banér; af *Gustaf Björlin*. I. — För stora och små; samtal om lifvet o. hur det bör levas, af *Charles Wagner*. — Småhemmens kalender 1909. — Vågor i aftonbranden; dikter af *Knut Gunér*. — *Agneta Horns* leverne; efter *Ellen Fries* efterlämnade manuskript med tillägg af *Sigrid Leijonhufvud*. — En hyllningskrans till fredsfurstens minne. — Pilgrimen *Kamanita*, en legendroman af *Karl Gjellerup*. — Hafvets byggare; af *F. Martin Duncan*.

Wahlström & Widstrand:

Det kristna lifvet; korta betraktelser öfver Jesu Bergspredikan och Pauli bref till församlingen i Filippi af *Natanael Beskow*. — Jul, konstnärsklubbens julbok. — Dikter; af *Jane Germandt-Claine*. — Sånge om kärleken och döden; af *Gösta Adrian-Nilsson*. — Den blåögda, ur *Hilda Wijks* litterära minnen; af *E. Wrangel*.

A. B. Hiertas bokförlag:

Såsom på första dagen; roman af *Georg von Ompteda*, Minna; roman af *Georg von Ompteda*. — Människoblivandet; ett blad ur skapelsehistorien af *Ludwig Wilser*.

Diverse förlag:

A. Lindgren & Söner: Receptbok till konditori och tebrödsbaket. — *Almqvist & Wicksell*: Svenska kalendern, en årsbok för alla. — *Lars Hökerbergs* förlag: Den moderna flickan, af *Betty Marie Ahlberg*. — C. A. V. Lundholms förlag: När du skall gifva dig, af *E. Melander*. — *Fröleen & Comp*: Sanningen om "Fari-séens hustru", af *Henning von Melsted*. — K. Norblads bokh: Konungen kallar, några predikningar och ungdomsföredrag af *Axel Lutteman*. — C. O. Ekblad & Comp.: Boken om Tjust, af *Ada Rydström*. II. — E. V. Hellströms förlagsexp.: Röda toner, sånger af *Lulu von Strauss und Torney*. I auktor. öfvers. af *Per Levin*. — Frivilliga sjukvårdskolonner, af doktor *Nils Bellander*.

Förnya i god tid prenumerationen!

Fru Messels lärdomar.

FÖR NÅGRA veckor tillbaka var å holl Rydberg här i Stockholm anordnad en mycket besökt fyra dagars kurs för damer och tjänarinnor, som önskade komplettera sina kulinariska kunskaper genom att dekorera bordet och lägga upp rätter, breda konstfulla smörgåsar, lägga upp smör och bryta servetter. Kursen gafs af fru *Paula Messel*, den prydliga dam hvars fotografi vi se här bredvid. Fru *Messel*, som utbildat sig till specialist i sitt fack, har sedan börjat en rundresa genom hela Sverige, liknade dem hon företagit i Danmark, hennes hemland, för att lära ut sina metoder. I dag talar hon genom vår *Hjälpreda* — där hon i en artikel redogör för konsten att lägga upp smör — på en gång till en kurs, bestående af alla *Iduns* intresserade läsarinna.

mark, hennes hemland, för att lära ut sina metoder. I dag talar hon genom vår *Hjälpreda* — där hon i en artikel redogör för konsten att lägga upp smör — på en gång till en kurs, bestående af alla *Iduns* intresserade läsarinna.

Från scenen och estraden

FRITZ KREISLERS violinspel är tills nu den största musikaliska insats denna konsertsäsong skänkt hufvudstaden. Storheten och glansen i hans föredrag täfla med *Joachims*, säga de gamla habituéerna, som varit i tillfälle att höra denne violinspelets stormästare och kunna jämföra.

För mig är all parallellisering i detta fall utesluten, jag kan endast med ödmjuk glädje bekräfta den själsnjutning, som *Kreislers* spel skänkte från första till sista tonen. *Beethovens* och *Mendelssohns* violinkonserter, de gamla italienarne *Pugnani*, *Martini*, *Porpora* m. fl., hvilkas sällan hörda verk äga så mycken frisk ingifvelse, *Saint-Saëns* graciösa *Rondo capriccio* — allt fick blod och mærg under denna förtrollande stråke.

På Operan har fröken *Signe Rappe* fortfarit att gästupptråda; partierna ha utgjorts af *Elsa*, *Aida* och *Senta*, och från roll till roll har den unga artisen ådagalagt sin djupt musikaliska naturell och sin rösts osvikliga renhet. Det dramatiska utförandet saknar visserligen ännu nödig kraft och skarpa linjerna — men Rom byggdes ju ej på en dag.

Fröken *Hörndahls* debut som *Santuzza* gaf ganska goda löften, och de i salongen närvarande representanterna för Konservatoriet, ur hvars rede fröken *H.* flugit ut på denna sin första proffard, sågo akademiskt belåtna ut.

På tal om Musikkonservatoriet kan nämnas att detsamma i dessa dagar haft sitt 500:de musikföredrag, hvarvid eleverna inför lärare, anhöriga och ett antal inbjudna musikintresserade fått visa resultaten af sina studier och arten af sin begåfning.

Aulinska kvartettens andra soaré bjöd på ett svenskt verk, en ny pianokvintett i d-moll af *Erik Åkerberg*. Så tröstlöst som det i allmänhet är ställt för svenska tonsättare med hänsyn till det ringa publikintresset och det mer än magra ekonomiska vederlag, hvarmed en skapande musiker strykes om munnen här i landet, förtjänar hvarje något så när lödigt resultat af hans fantasi möda att mottagas med sympati. Kvintetten framstod som ett friskt och melodiskt verk, icke vidare ursprungligt, men vittnande om en samvetsgrann förmåga. I öfrigt

PRENUMERERA! **Iduns Modellkatalog**

ANNONSERA!

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Kolorerad omslag. Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Oumbärlig för alla sömmer-
— skor och för alla hem. —

Nr 1 utkommer 8 Januari.

Från Rue de la Paix till Strandvägen.

Bechoff-David. Grön skräddardräkt med svarta soutachebroderier.

I DESSA TRÖSTLÖST mörka vintermånader synes det mig, som om vi egentligen icke ha så förfärligt mycket nytta af att veta hvad den "bättre" delen af människosläktet som bor och lefver under lättare klimatiska förhållanden finner det godt och lämpligt att skruda sig i under en årstid, då de ha det en del kallare och en del mörkare än eljest. De ha det i alla fall icke helt mörkt och helt gråkallt, som vi, och det som är tillräckligt för att ge dem glada sensationer räcker ej alls till för att skingra vintermörkrets dysterhet hos oss. Vi, liksom Oswald, begära som bot det omöjliga — solen. Och inför den tjänar det ej mycket till att hafva andra och mindre gudar, vi kunna icke lämna recept på något godt och pålitligt surrogat men vi vilja dock, till båtad för dem, som liksom vi äro rädda för kombinationen grått i grått, påminna om, att man alltid kan skaffa sig en svag afglans af dess väsende genom spektrets vackraste och gladaste färger.

Som regel är jag visst ingen vän af allt för många och tydliga färger.

ger i de moderna kvinnornas klädedräkt, det färgglada är ofta synonymt med det granna, och detta faller återigen ohjälpligt ned i det vulgära, men äfven den bästa regel och diskretaste smak kan ha sina olägenheter — och rädslan för färger hör hos oss till de goda egenskaperna som ha sina stora praktiska olägenheter! Må vi vandra omkring under de nio något så när ljusa månaderna i så diskreta och svärtydda färgsymfonier som helst, men må vi å andra sidan i ren själfupphållelsedrift se till att våra garderober innehålla några färgpräktiga plagg att tagas fram, när allt annat är grått.

Jag kan icke nog varmt för mina läsarinor framhålla färgernas stora psykiska mission under vår mörka vinter, och i motsats till de pessimistiska spartanerna tror jag, att vi ha både plikt och skyldighet att göra oss tillvaron så rik och draglig som möjligt. På färgernas upplifvande verkan kan jag ge mina stockholmska läsarinor ett lustigt och instruktivt exempel. Gå (eller tag spårvagnen om det är för vått!) Strandvägen fram en regndisig dag (det går tydligen inte att skriva om annat än regn) och se på de två röda och blå programaffischerna på de ranftska teatrarne tafla på planket, som omgärdar den obebyggda tomt i hörnet af Artillerigatan. De verka som en uppiggande fanfar, där de hänga och lysa, våta och skinande af all fukten.

Det är härmed icke min mening att som smakråd lägga mitt ord i vågskålen för att mina läsarinor skola ambitionera att gå omkring och verka fanfarer, deras roll är af finare och diskretare slag. Men jag vill allvarligt råda dem att hvar i sin stad se till att i sin toalets färgval åstadkomma en så uppiggande verkan som möjligt.

Bechoff-David. Aftonkappa af Rosafärgad liberty med chinchilla-bräm. Felix, foto.

De grella färgerna skulle kontrastera allt för brutalt mot naturens sorg omkring oss, det är i den doft praktfulla skalan vi skola leta, till dess vi finna något som passar just oss personligen. Och det synes mig som skulle hvar och en där kunna finna något alldeles speciellt förtjusande och lämpligt.

För att bara tala om det som är modernt: Kan man tänka sig något vackrare och mera värmesuggerande än alla de nyanser, som mer eller mindre direkt afspegla de mogna ploommonfrukternas glöd? De kunna vara nästan bourgogneröda, med vinnets gnistrande och varma glans, och löpa hela skalan ut till de mera kyligt silfvervioletta, likt de stora blå plommonen, som äro öfverdragna med ett friskt silfverskimrande fjun. Isynnerhet i sammet äro alla dessa färger fullkomligt förtjusande, man kan för en rätt ringa penning vrida ihop en tock åt sig i den man föredrager, det klär upp hela dräkten.

Sedan ha vi, nordens blonda döttrar, speciellt skäl att vara glada åt alla de vackra porslinsblå nyanserna, från nattierblått till den litet sotiga färgen som återfinnes på gamla delftporlinslinor. Det är icke alls dumt att spåda opp våra klassiskt marinblå dräkter med en något mera karaktäristisk blå färg, det hela blir genast mindre slätstruket.

De gröna färgerna äro också, dess värre, höllo vi nästan på att skriva, mycket moderna, i Paris visst absolut ledande. I mitt tycke äro de absolut de för människokläder minst lämpliga af alla till dato upptäckta färger, och det enda undantag från denna regel jag känner mig böjd att erkänna är den buteljgröna, i blått stötande nyansen, som vi kunna njuta af vid beskådandet af exempelvis vichyvattensflaskorna.

Enligt nuvarande mod behöfver man förresten visst icke endast nöja sig med en färg, utan man kan visa sin goda smak genom att sätta ihop två mot hvarandra pikant kontrasterande färger eller två nyanser af samma färg. Kombinationerna äro utan tal, men jag parerar att er närvarande garderob går enbart i svart och grått, åtminstone den del af den ni kan använda utomhus. Men som jag i detta själf icke kan känna mig utan skuld, afstår jag från annat slutpåstående än ett bevekande: haf färgerna i benägen åtanke!

Martial-Ormand. Hel klädning af mattblå meteor-crepe med handbroderier i grått och guld.

GWEN.

**Prenumerera snarast möjligt, att Ni utan afbrott
- - - - må erhålla Idun på det nya året. - - - -**

upptog programmet en stråkkvartett af v. Dittersdoff och en ypperlig Bachsonat för 2 violiner och piano — alltsammans bra speladt. —

Knut Michaelsons habila komedi "Ett ungarlshem" har åter kommit till heders på Dramatiska teatern med hr Emil Hillberg i den varmhjärtade och fint humoristiske konsul Ståhls roll, som han utför öfverlägset, samt med hr Fredriksson som den något mossbelupne vivören kammarherre von Wollf. Det är som om man åter sutte i gamla Dramatens salong, ty fröken Åhländer är också med och framkallar en hjärtlig munterhet med sin obetalbara nasalstämma och sin dräpande mimik, hvarmed hon hållit gud vet hur många af kome-

"Rosmersholm" på Svenska Teatern. Scen ur akt 1. Från vänster: rektor Kroll (hr G. Ranft), Rebecka West (fru Wettergreen), Ulrich Brendel (hr Svennberg), Johannes Rosmer (hr Fröberg). Ateljé Jäger foto.

diernas och lustspelens tvifvelaktiga manssubjekt i tygeln. En ung fru Nilsson gör ett godt intryck i den unga lektrisen roll, ehuru hennes röst ännu förefaller att vara ett ganska olydigt och oarbetadt instrument.

akten, då Rosmer drifver Rebecka i kvarnforsen. Som Ulrich Brendel, det knäckta geniet, firade hr Svennberg en triumf, och det öfriga rollerna gäfvos jämnt och vårdadt.

ARIEL.

Ur **Stockholms Dagblads** stora prenumerationsanmälan för 1909 må särskildt påpekas följande:

Landskaps- och specialnummer

under januari med ett nummer för Dalarne, hvarefter följer ett Uppsalanummer, ett Lundanummer, ett Västgötanummer, ett Ängermanlandsnummer, ett Bohuslänsnummer, ett Blekingenummer o. s. v.

Till de stora högtiderna utgifva vi särskilda nummer, alltså ett påsk-, ett pingst-, ett midsommar- och ett julnummer.

Men därjämte är det afsikten att efterhand draga in nya områden för behandling i specialnummer, så att sådana exempelvis ärligen ägnas åt industrien, handeln, handverket, landbruket, sjöfarten, bergshandlingen, åt land- och sjöförsvaret, åt kyrkan, åt undervisningsväsendet, åt kvinnovärlden och hemmet, åt skönlitteraturen och konsten, åt teater- och musiklivet, o. s. v. o. s. v., hvarvid är att observera att äfven märkligare dithörande företeelser i utlandet komma att noggrant uppmärksammas och bejussas.

Stockholms Dagblad, som tänker högt om Sveriges kvinnor och förty vill bjuda äfven dem den värdefullast möjliga läsning, utfäster för 1909 två utrikes kvinnliga resestipendier å 300 kr. hvartera, mot villkor endast att de stipendiater, som kunna komma att utses, skola senast 1 månad efter stipendietidens slut till Stockholms Dagblad öfverlämna en för publicering i dess spalter afsedd redogörelse för iakttagelser och rön under resan i det föresatta studiesyftet — denna redogörelse lifligt och populärt skriven och afdelad i ett lämpligt antal artiklar. För att uttröna, hvilka ämnen som företeelsesvis önskas genom stipendiaterna utredda, uppmanar Stockholms Dagblad sina ärade kvinnliga läsare att skyndsamt i bref till redaktionen inkomma med förslag, som därefter komma att granskas och läggas till grund för de närmare stipendiebestämmelserna vid stipendiernas annonserande till ansökning i slutet af januari.

HUSHALLERSKE- och värdinneplats önskas på nyåret af bildad, enkel och duglig flicka; har förut innehaft dylik plats. Svar till »Godt lynnes, Iduns exp.

UNG, bildad musikalisk flicka eller medelålders sympatisk dam som känner sig ensam, kan som hjälp och sällskap eller som inackorderad, finna ett godt hem i fin liten familj. Korresp. med Berg-Näs-Sjö. Linköping p. r.

PLATS som sällskap och hjälp åt äldre dam önskas af f. d. lärarinna, som nyss genomgått hushållsskola. Svar märkt »M.» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

ENGLAND. Komfortabelt och trefligt hem i engelsk familj för ung flicka, som önskar lära språket. Moderat pris. Utomordentliga svenska rekomm. Ansökningar ställas till: Mrs Galt, 7 Twyford Crescent, Acton Hill. London W.

Se hit!
I ett lugnt hem i härlig skogstrakt, nära järnvägsstation och större stad, där skicklig herrspecialist finnes att tillgå, emottages nervösa personer. Svar till »H. F.», Norrköping p. r.

PARIS. Famille française reçoit quelques pensionnaires désirant apprendre le français. Houtés références en Suède. Mmes Lehman, 10 rue Scheffer.

UNG flicka erbjudes förskt. inack. med deladt rum i godt hem där ungdom finnes & Östermalm. Svar till »Förstklassig inackorderad», under adr. S. Gumælii Annonsb., Ståhl m. f. v. b.

Helinackordering

erhålles till moderat pris i det natur-sköna Leksand. Härlig luft. Lämpligaste tillfälle till vintersport. Johanna Bergs Pensionat, Leksand. Rikstel. 51.

UNG flicka önskar god inack. i treflig familj för att lära hushåll. (Gärna prästfamilj, helst i Västergötland.) Svar till »E. W.» Iduns exp., Ståhl m. f. v. b.

UNG, bildad musikalisk flicka eller medelålders sympatisk dam som känner sig ensam, kan som hjälp och sällskap eller som inackorderad, finna ett godt hem i fin liten familj. Korresp. med Berg-Näs-Sjö. Linköping p. r.

För bakning i hemmet samt för stundande
JULBAK finnes ingen bättre rådgifvare än **Sats-Bok** för bakning af spis- och knäckebröd, vörtlimpor, limpor af olika slag, hvetebröd och skorpor, wienerbröd, bananbröd, pariserhorn o. borgmästarebröd, alla slags småbröd o. tårtor; för tillredning af efterrätter och desorser, glasser, fyllningar och glace samt karamellkokning och jästberedning å 1 kr. i hvarje bokhandel eller mot insändande af 1 kr. i frimärken till
C. O. EKBLAD & C:o, Västervik.

Mången husmoder kan nu ej förstå huru Lagermans Kraftskurpulver »Tomten» förut kunnat undvaras i ett ordnad hem. Bättre rengöringsmedel för kökskärl och groft smutsade händer finnes ej.

NITTIOSEX (96) % af befolkningen såväl barn som vuxna lida af tandröta. Orsakerna till detta sorgliga förhållande är i de flesta fall:
FÖRSUMMAD skötsel af tänderna från tidigaste barndomen!

Använd därför redan från barndomen

GISLAVEDS
ALOUSIER
Partiförsäljare: **LUBLIN & C:o**
Rikstel. 608. Stockholm. Allm. tel. 8798

Dramatiska Teaterns Lotteri.
Till 25:e dragningen säljas hela lotter, äfven delaktighetsbevis: 1/2 lott 6: 50, 1/4 3: 25, 1/8 1: 65, 1/16 1: 35 mot förut insänd likvid. Vid köp af flere bevis erhållas olika nummer. Teaterobligationer köpas eller tagas i likvid.
Svenska Affärsbyrån,
Malmkillnadsgatan 26, Stockholm.
Rikstel. 17 55. Allm. tel. 183 86.

Rodenstamska Slöjd- och Hushållsskolan, Hudiksvall.
Husmoderskurs. Skolkökslärarinnekurser. Slöjdlärarinnekurser.

CENTRALVÄRMELEDNING
för lågtrycksång och varmvatten med 'Rex' värmeledningspannan
finnas numera i bruk öfver hela landet, i tusentals bostadshus, skolor, kyrkor, sjukhus, hotell, växthus o. s. v. Lämpar sig öfverallt. Lätta att installera. Enkel skötsel. Oppnådd hållbarhet. Billiga i anskaffning och underhåll.
OBS! Erbållas gen. flertalet installationsverkstads- & rörfirmor inom Skandinavien.
Radiatorer, kamelement, kamrör, krannar, armatur, järnrör, rördelar samt alla värmelednings- & installationsvaror och verktyg.
Badrumsattiralj och sanitära vattenledningsartiklar af samtliga slag, nyaste och bästa. Gärna till tjänst med alla önskade upplysningar och priser.
WILH. SONESSON & C:o, Malmö.

Vill någon rik dam
hjälpa två unga manliga fattiga musikstuderande, som genomgått Musikkonserveratoriet härstades och önska fortsätta sina studier utomlands, med ett lån på c:a 5,000 kr. De bästa rekomm. kunna företes. Svar t. »Musikstuderande», Iduns exp.

midt i julsorlet bör afgjordt betecknas fru Ragna Wettergreens tolkning af Rebecka West i Ibsens drama

»Rosmersholm» på Svenska teatern. Skådespelet med sitt starka idealitetskraft och sin obönhörliga viljeutveckling gömmer ju något af det skönaste Ibsen skrivit, vid, sidan af åtskillig dunkelhet, som kunde vara borta. Emellertid, fru W. gaf i rollen prof på en lysande konst, som kulminerade i fjärde

akten, då Rosmer drifver Rebecka i kvarnforsen. Som Ulrich Brendel, det knäckta geniet, firade hr Svennberg en triumf, och det öfriga rollerna gäfvos jämnt och vårdadt.

ARIEL.

Använd därför redan från barndomen

Här ha vi den vid barnens bord och vid ungdomsbjudningar allmänt omtyckta

Mondamin-kräm

Den tillagas bäst endast med gräddmjölk. Tillsats af ägg o. s. v. gör den kraftigare och smakligare.

Ressällskap.
Ung dam, som under nästkommande Januari eller början af Februari, ämnar resa till Paris, önskar resällskap med annan dam. Närmare meddelande genom Nordisk Resebureau, Operahuset.

Österviks Hemskola.
Vårterminen börjar den 15 Januari. Begär prospekt och referenser. Östervik per Saltsjö-Dufnäs. Rikstelefon Saltsjö-Dufnäs 60.

Ett intressant porträtt!
En väl utförd kopia i kabinetsformat af det i Värmlands finsngögar upphittade porträttet af prästmannen Em. Bransell som af många ännu levande personer inom Vernaland blifvit uppställd som förebilden till hjälten i
Gösta Berlings Saga
sändes mot postförskott eller mot insändande af kr. 1.10 i kontant eller frimärken. Porträttet åtföljes af en af skalden Oscar Stjerne författad historik.
Turistateliern Aug. Pehrson, Torsby.

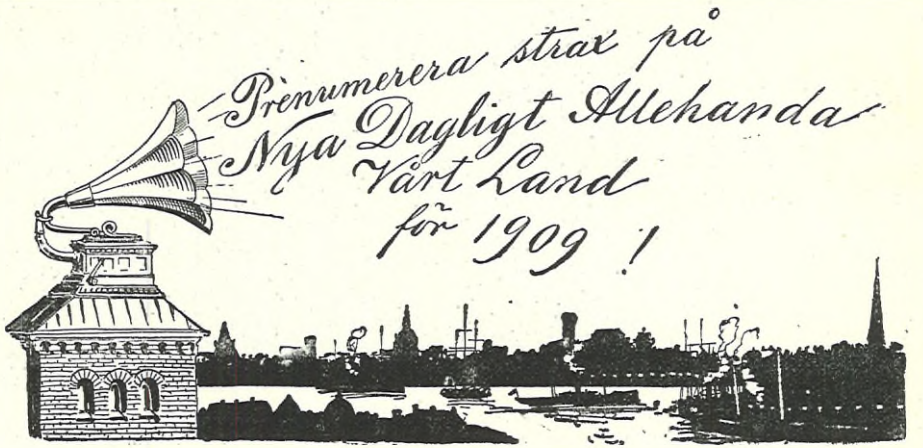
6:te häftet af Mönstertidningen
Konstslöjden i Hemmet
utgifven af G. & A. Meukow, har nu utkommit och innehåller mönster till glynläderdynor till munkstol, väfnad, bonader, drifning i metall, träskärning, sömnad, porslinsmålning, barnslöjd m. m. Obs! Prenumerera i god tid för 1909. Pris kr. 3.50.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets

ställning den 30 November 1908.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassabehållning	1,359,881: 44	Aktiekapital	12,687,500: —
Obligationer	2,589,463: —	Reservfond	2,750,000: —
Fastigheter och inventarier ...	4,435,512: 30	Dispositionsfonder	375,000: —
Reverser med hypotek af di-		Depositions-, Kapital- och	
verse	37,322,137: 21	Sparkasseraäkningar	57,994,880: 75
Växlar	26,175,158: 63	Upp- & Afskriftnings- och	
Kreditiv och Kontokurant-		Kontokuranträkningar	5,273,926: 83
räkningar	12,107,306: 92	Postremissvexläräkning	1,137,713: 31
Hos inhemska banker	338,438: 99	Till inhemska banker	1,334,942: 57
» utländska banker	397,224: 53	» utländska banker	2,246,578: 45
Å andra räkningar	2,265,097: 56	Å andra räkningar	3,189,678: 67
Kronor 86,990,220: 58		Kronor 86,990,220: 58	

Prenumerera på Idun

FRIDOL-GELÉE
Hud-Crème.

TEKNISKA A.-B. SWEA. GEFLE.

Fridol-Gelée
&
Fridol-Tvål

Äro bästa hjälpmedel att frambringa och bibehålla en vacker och sammetslen hud.

Pris 1/1 tub Kr. 1.25.
1/2 " " 0.75.
" " " "

PEBECO
BEIERSDORF'S
TANDPASTA

rekommenderas sedan 15 år tillbaka af de flesta läkare och tandläkare.

Husmoderskolan i Stockholm

(Grundad 1897)
börjar den 15 Jan. innevarande år sin vårtermin. Anmälan af elever mottagas alla dagar 2—4 i skolans lokal Drottninggatan 67. Tel. Brunkeb. 839.
Fru Carlina Lilljekvist.
Prospekt tillhandahålles äfven genom Fredrika-Bremerförbundet, Stockholm.

HERKULES-SKODON

LÄTTA! STARKA! ELEGANTA!

Erhålles i hvarje väl-sorterad skoaffär.

Erkändt öfverlägset fabrikat.

Göteborgs Privata Handelsinstitut,

Föreståndare: Benno Rosenbund.
Göteborg, Viktoriagatan 3. Tel. 2440.
Göteborgs främsta enskilda läroverk för merkantila ämnen och främmande språk. 14 lärare; för språk infödda. Elever med folkskolebildning, från högre skolor, med realskole- och studentexamen emottagas.
Års- och terminskurser.
Vårterminen börjar d. 14 januari.
Begär prospekt och årsberättelse.

Husmödrar!

Förnämst i marknaden äro

ÅNGPREPARERADE
PRESSADE
HAFREGRYN

Sejon

INREGISTR. VARUMÄRKE

1 kg.

FÖRSÄLJAS I PARTI AF:
J. E. FRYKBERG & S. B. STOCKHOLM

Finnes hos de flesta hrr specialhandlare!

Lätttändliga veckar
enligt sv. pat. N:o 16705

Lijeholmens Stearinfabriks A.-B.
Kungl. Hofleverantör, Stockholm.

Husmoderskurs

börjat 20 Januari. Undervisning i all husligt.
Fru **Frida Olsson**,
Norrgård, Kalmar.

Efter fotografier utföras

Vykort

i förstklassigt ljustryck och färgtryck till lägsta pris af Carl Nilssons Ljustrycksanstalt, Stockholm Ö. Största och äldsta anstalt i Skandinavien för vykortstillverkning. I lager: Vykort från Sveriges alla landskap samt fantasi- och gratulationskort. Begär prof och prislista.

Högerns hufvudorgan.

Den bästa aftontidningen!

Det snabbaste nyhetsorganet är

Nya Dagl. Allehanda—Vårt Land

Rikt illustrerad sönadagsnummer

De senaste nyheter- **Kvällsupplaga**
na i N. D. A.—V. L:s

Fördelaktigaste annonstidning.
Utgår i **40,000** exemplar.

Prenumerationspris:

Nationalupplagan 7 kr. 50 öre pr år. 4 kr. pr halfår, 2 kr. 25 öre pr kvartal.
Hufvudupplagan 14 kr. pr år, 7 kr. 50 öre pr halfår, 4 kr. pr kvartal.

Prenumerera! Annonsera!

Vi lämna denna bok gratis.

Alla dem, som äro måna om att förbättra och bibehålla sin hälsa, erbjuda vi vår senast utkomna bok, benämnd "Elektriciteten — Hälsans Hemlighet". Den består af 80 sidor fyllda med sådant, som hvar och en gärna läser. Den talar om, huru många lidit och huru de återvunnit fullständig hälsa och styrka. Vi sända den utan hvarje kostnad i försegladt kuvert utan firmatryck. Om Ni därför anser, att Ni icke är så stark som ni borde vara, bör Ni ej låta detta tillfälle gå förloradt.

"AJAX" Torr-Cell Kroppsbatteriet

är i stånd att uppbygga hvarje försvagadt system, återställer styrka och vigör samt bringar jämnvikt i alla kroppens funktioner. Det har underbar verkan på **Reumatism, Nervös svaghet, Magåkomor, Njur- och Lefverlidanden, Svag rygg, Höftvärk** etc.

Gör oss om möjligt ett besök eller skriv till oss, då boken genast skall bli Eder tillskickad.

Svenska Elektriska Institutet,
Afdeln. 15, **Regeringsgatan 9,**
STOCKHOLM.

Av allra största vikt

är användandet av Javol hos barn, ty genom att ända från barndomen vårda huvudets hud, förebygger man kalhet o. a. d. Noggranna långvariga försök av berömda specialister lägga med all önskvärd tydlighet i dagen, att huvudtvättningen med Javol just för våra små äro av oskattbart värde för hårets rykt, och detta lika mycket i hygieniskt som i estetiskt avseende. Javol fås i flaskor å kr. 2,—, 3,— och 5,50 i varje väl sorterad affär samt i parti från M. Zadig, Malmö. Javol-Shampooing-Pulver 15 öre pr. paket.

